

Greenports, prikkel regionale ontwikkelinge

*Greenports zwingelen ontwikkelingen in een regio aan.
Bij ondernemers, en in het onderwijs.
Groene onderwijsinstellingen spelen er een rol in.*

voor lingen

De Nederlandse tuinbouwsector heeft in 2040 de omvang van de productie en toegevoegde waarde verdubbeld van tien tot twintig miljard euro. In de visie 'Excelleren!' schetst Greenports Nederland een sector die sneller innoveert dan de concurrentie en die de positie op de wereldmarkt versterkt. De sector verkoopt niet alleen producten, maar ook diensten, systemen en kennis.

Kennisontwikkeling en verbeteren van kennisontsluiting zijn middelen om deze visie te versterken. In 2040 hebben technologische topinstituten een plaats gekregen binnen de Greenports. Kennisinstellingen, waaronder onderwijsinstellingen, dragen bij aan de versterking van de kennispositie: ze doen onderzoek, zorgen voor opleidingen en stimuleren innovatie.

Aanzet

Zover is het nog niet. Nadat in 2004 vijf Greenportlocaties (zie kader) werden aangewezen door het kabinet, is een bestuurlijk samenwerkingsverband ontstaan. In 2005 stelde deze netwerkorganisatie een strategische agenda vast. De ambitie is dat het Nederlandse tuinbouwcluster vitaal is en concurrerend op wereldformaat. In de visie 'Excelleren!' uit 2008 is die ambitie verder uitgewerkt. Het zijn visies, plannen. Op lokaal niveau gebeurt er meer.

Aangezet door de plannen voor Greenports, kwamen in verschillende regio's ontwikkelingen op gang die leidden tot samenwerking met onderwijsinstellingen. Zo kwamen ondernemers, overheden en organisaties rond Venlo in 2005 bij elkaar om een visie te vormen over het gebied. Goed onderwijs voor de regio was een van de programmapunten. Om dat te realiseren is hulp van de onderwijsinstellingen nodig, zo constateerden ze. Cita

TEKST

jan nijman

FOTOGRAFIE

istock en citaverde
college

Greenport(s) Nederland is een landelijk samenwerkingsverband.

In dit strategisch netwerk werken bedrijfsleven (o.a. veilingen, banken), belangenorganisaties (tuinbouwbreed) en overheden samen aan versterking van de tuinbouw. Speerpunten zijn: kennis en innovatie, economie en ruimte, infrastructuur en logistiek en verduurzaming

De nieuwe mbo-opleidingen Greenport Business, die Cita-verde College in 2009 startte, voorzien in een behoefte; de instroom neemt toe

Vijf Greenports

Een Greenport - de naam is afgeleid van mainport - is een clustering van tuinbouwbedrijven: teeltbedrijven, kwekers, veredelaars, bedrijven voor tuinbouwtechniek, toeleveranciers, transportbedrijven, veiling, handelsbedrijven en kennisinstellingen. De kracht van Greenports zit in de bundeling van tuinbouwgerelateerde activiteiten. Door concentratie en intensieve samenwerking ontstaat een betere infrastructuur voor logistiek, kennisontsluiting en kennisontwikkeling. Dit moet leiden tot versterking van de tuinbouwsector.

Vijf gebieden

De overheid heeft in de Nota Ruimte aangewezen als Greenport-locatie:

- 1 Westland en Oostland, Zuidplaspolder - vooral glastuinbouw
- 2 Aalsmeer en omgeving - snijbloemen, logistieke nabijheid Schiphol
- 3 Venlo - veel afzet in Duitsland
- 4 Bollenstreek - bloembollen
- 5 Boskoop - boomteelt

De volgende ontwikkelingsgebieden maken deel uit van de vijf Greenports: Terneuzen, Bergerden (Arnhem-Nijmegen), Emmen, West-Brabant, IJsselmuiden, Voorne-Putten, Bommelerwaard, Wieringermeer, Grootslag (West-Friesland) en Berlikum (Friesland).

verde College besloot een actieve rol te spelen en die ontwikkeling mee vorm te geven, zo vertelt Marcel Creemers, directeur Cursus & Contract. In samenwerking met andere onderwijsinstellingen (Fontys Hogescholen, roc Gilde Opleidingen, HAS Den Bosch) werden onderwijsactiviteiten en nieuwe opleidingen gerealiseerd, waaronder mbo-opleidingen Greenport Business: Greenport Retail, Greenport Logistics en Greenport Production.

In het Westland ontstonden uit een vergelijkbaar initiatief ideeën voor een betere aansluiting van onderwijs op de wensen van bedrijven in de tuinbouwsector. In 2008 startte Lentiz College in nauwe samenwerking met de ondernemers uit de regio een mbo-opleiding Greenport Business in De Lier.

Afstand

Betrokkenen wilden de innovatie op een wat hoger niveau tillen, en zo ontstond het initiatief voor een Greenport Campus. Diverse kennisinstellingen onder-

tekenden in 2008 een intentieverklaring. Vanaf begin 2009, toen het project van start ging, kunnen bedrijven aankloppen bij een kennisloket. “Dat loket voorziet in een behoefte”, zegt projectleider Jan Willem Donkers. Uit een onderzoek naar de onderwijsbehoefte van de sector blijkt dat het onderwijs te veel versnipperd is. “Niet zo verrassend”, vindt Donkers. Een andere, ook niet zo verrassende, uitkomst is dat aan arbeidskrachten een schreeuwend tekort is. En de afstand tussen ondernemers en onderwijs is groot.

Het kennisloket is een middel om deze afstand te verkleinen. De interactie tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen wordt beter, is het idee. Het verbetert de doorstroom van kennis en zet aan tot innovatie. Loketvragen kunnen leiden tot onderzoek dat uitgevoerd wordt door hbo-studenten of specifieke kennisinstellingen. En het loket verwijst bedrijven met scholingsvragen naar een gerichte opleiding of cursus - mbo, hbo of wo - van een van de instellingen. Greenport Campus werkt samen met Wellantcollege, Lentiz Onderwijsgroep, roc Mondriaan College, Wageningen UR, TU Delft, Hogeschool InHolland en de Haagse Hogeschool.

Profiteren

De verschillende Greenports zwengelen ontwikkelingen aan, niet alleen bij ondernemers in de sector, ook in het onderwijs. In Horst, waar Citaverde College in 2009 met de Greenport Business-opleidingen startte, neemt de instroom toe. “Het beeld in de regio over de groene sector begint te veranderen”, zegt Marcel Creemers. “Mensen gaan de sector zien als economische drager

van de regio.” Naast deze nieuwe opleidingen onderneemt Citaverde College in samenwerking met andere regionale onderwijsinstellingen meer activiteiten als vervolg op de ontwikkelingen: doorlopende leerlijnen en EVC-trajecten met Fontys Hogescholen en ontwikkeling van Greenbrains, een project voor kennistransfer met HAS Den Bosch en Fontys Hogescholen.

“Natuurlijk profiteren we van het feit dat in onze regio een Greenport tot stand komt”, vindt Creemers. “Er zit veel energie bij ondernemers, daarnaast is er de Floriade. Veel ontwikkelingen komen hier samen. We profiteren ervan omdat het ervoor zorgt dat we opleidingen verbreden en verdiepen. Je haalt zo andere groepen binnen.”

Creemers realiseert zich dat niet elke onderwijsinstelling een Greenport in haar werkgebied heeft. “Dat is waar. Maar dat betekent niet dat je niet kunt inspelen op de ontwikkelingen in het gebied. Citaverde College heeft zelf een actieve rol gespeeld om de initiatieven in de regio mee vorm te geven. Dat kan elders ook.”

Jan Willem Donkers komt met het zelfde advies: “Kijk heel goed wat er in de regio gebeurt en speel erop in.”

Aansluiting op de vragen uit de regio kan je helpen de focus te verleggen, denkt Creemers. “We zijn geneigd te denken in hele kleine stukjes van de keten. Als je de hele keten pakt, wordt het voor het grote publiek ook interessanter.”

Meer informatie:

www.greenportsnederland.nl, www.greenportcampus.nl

advertentie

CPS

Onderwijsontwikkeling en advies

We adviseren, trainen, organiseren conferenties, publiceren en doen onderzoek.

Zo stimuleren we scholen om hun ambities te realiseren. Met blijvend resultaat.

CPS Blijvend resultaat

CPS | T [033] 453 43 43 | E cps@cps.nl | www.cps.nl